

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 ft.-kr.
 Fél évre 5 „-
 Negyed évre 2 „50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatványú szerzők részére: 150 ft. sz. díj. Ha a szerzők szerzői jogukat nem akarják megvédeni, azokat a szerkesztőség bérmentve küldjük.

Előfizetési helyben:
 TITKOSI K. LAJOS és IG. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvtárában és a postahivatalok nyomdájában a postahivatalok utján.

Előfizetési díj:
 Négy baszkos peit sorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többesbirtokosok a kiadó részére a legolcsóbb árértékűnek felel. Bélyegdíj minden különbeírással 80 kr.

Előfizetési díj:
 Négy baszkos peit sorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többesbirtokosok a kiadó részére a legolcsóbb árértékűnek felel. Bélyegdíj minden különbeírással 80 kr.

Előfizetési díj:
 Négy baszkos peit sorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többesbirtokosok a kiadó részére a legolcsóbb árértékűnek felel. Bélyegdíj minden különbeírással 80 kr.

Kóros és inséges évek hazánkban

(I.) A 17-dik századnak uralkodó nyavalyái voltak a pestis, hagymáz és a hiund. Ezekhez járult a pusztítás következtében beállott éhség, elszegényedés és elnéptelenedés.

Az 1603-dik évben Haber Historiája szerint felette elhatalmazván az éhség, elhatalmazott a dőghalál is (Hunger typhus) melynek szörnyű voltát meg lehet itélni onnan is, hogy csak az egy Segesváron 700 koldusnál több halt meg s temettetett el a város költségén, kik oly feles számmal gyűltenek oda, hallván ott valami gabonának lételetét. A városiak közül pedig meghaltanak pedig két ezren; hasonló sorsa volt a többi városnak is Erdélyben. — Hozzá járult e csapásokhoz, hogy az oláh vajda Radul is betört Erdélybe pusztítani; de előzé a hallatlan éhség és inséges a lakosoknak nagy részét kiket a Básta s Mihály vajda fegyvere vagy dőghalál vagy az éhség le nem ölt, kik megmaradtanak is életben a hazában nem maradhattak, hanem sokan elbujdostanak a török földre, Oláh, Lengyelországba, hogy magukat megtarthassák.

Annaira elpusztultak a szarvasmarhák is, hogy 10 faluban sem lehetett egy ökröt vagy tehenet találni. Sőt egész Udvarhelyszéken, mely különben barommal bővelkedik, egy bikánál több szarvasmarha nem maradtott vala. Az emberek maguk vonták az ekét; a két kerekű talyiga, vagy szekér melyet az emberek akkor gondoltak ki a szükség miatt, akkor nevezetett Básta szekerének. Oly nagy gabona száke volt, hogy Segesvárt 10 ft Beszterczen 24 ft, Kolozsvárt 50 frton elment vékája a búzának, végre mint Kazy (Hist. Hung. 16, 17 lap) írja: 25 aranyat is megadtak egy véka buzaért, ha találtak.

Következett a szükségből a szörnyű éhség az országra, melyhez hasonlót alig olvasunk a világtörténelemben. Mert fertelmes állatoknak, megdöglött ebeknek, macskáknak megételére kényszerítette a szükség az embereket, a csillant megfőzték, korpázták ha kaphatták, az ablakokról a lautorát levonták, szíjjakat egybevagdaltak,

áztatták, ha valami táplálásra valót találnának bennök. Sőt természet ellen való dolgokra is vetemedtek, mert az akasztófára sententiáztatott embereket megették; de ez túrheteróbb dolog volt: — az igen irtózatos, hogy az atyák és anyák gyermekeiket megölték és azokkal táplálták életüket. — Egy oláhné Enyeden gyermekét megfőzte és megette; másik Szeben körül 6 gyermekét evett meg, mely kitűdés mindenik megbűntetett.

Találtatott olyan ki vele egy méhből született hűgát megölte egy részét megette, a más részét pénzen eladta.

Felsőcsernátoni Bod Péter Smynai Sz.-Polycarpus című munkájában írja, hogy találtatott egy elpusztult faluban valami holt ember mellett, kinek egybebe nem volt a csontjainál, a lába fejénél ülve egy kis gyermek, a ki azt mondotta, hogy azok az ő anyjának csontjai, kit ő és az ebek ettek meg.

A brassóiak örök emlékül, hogy arról a maradék soha el ne feledkeztek vertenek egy pénzt, melyre latinul ez volt írva: Elül, hátul gonosz, valahára Isten megkegyelmez meg Erdély utolsó veszedelmének!

Ezen év mintaképe volt körülbelül a század következő éveinek: 1608, 13, 20, 22, 24, 28, 32. 1622 ről a többek közt Pethő Gergely azt írja: éhség és dőghalál hallatlan szörnyű nagy vala, a minémű ennek előtte, talán soha Magyarországon nem volt, kit az ő iszonyúságának szörnyűsége miatt le se merek írni, mert nem hinnék el az utánunk következő emberek.

Szűcs István Debreczen város történetében (I k. 259 lap) említi: 1624-ben a dőghalál ismét megújult, Debreczenben megint nagy pusztítást okozott; e pestis dalt folyvást még az 1625 és 1626. évben is, a császári hadsereg Nagy-Szombatnál dőghalál miatt 25,000-et veszítve németek benn.

1633 nov. 21-ről egy Debreczen városi jegyzőkönyv a következőket írja: Minthogy a nagyhatalmu Isten haragja nemcsak a város ellen, hanem az egész ország ellen felgerjedett, és a dögvész mindenfelé dühöng, tetszett a tanácsnak, hogy a czitera, mindenfelé zene, istentelen dalolás és táncz megszüntetessék.

Pestises évek voltak még 1644, 54, 61, 65. 1666-ban oly rendkívüli száraz év volt, hogy a kutak, patakok, folyamok ki-

száradtak. A dögvész leginkább Angliában uralkodott. A cambridgei egyetemet bezárták, Newton Izsák a még 23 éves ifju egyetemi tanár falusi jószágára vonult vissza s felfedezte a nehézkedés törvényét. — A nép ismét várta a világ végét, mert a husvét első napja ez évben is mint jelen 1886-dik évben legkieb, azaz április 25 re esett.

1679-ben csak magában Bécsben 70,000 ember halt el pestisben. Miskolczon 1500.

1686-ban Buda vivása alkalmával a keresztények táborában ragályos nyavalyák dultak, a hadsereg számára szállított liszt megromolván, attól a táborig nép vérhasba esett; e járvány 20,000 embert söpört el a harcosok közül Ugyanekkor a hadsereget a mezőn szedett parajt ette. Miskolczon a jó magabiró emberek ebet, macskát is megettek a nagy éhségben.

Hát a papság hogy viselte magát? Felelet: midőn a nép éhség miatt már rakásra hullott, kutyát, macskát megevett sőt egymást falta fel, a klerus a helyett hogy gazdag javadalmiból segített volna a szegény népen, a könyörtöl Isten nevében elrendelte a böjtt; a plissés papok pedig zárt szobákban dözsöltek.

N. P.

— Országgyűlés. A képviselőház a szünet után szept. 25-én tartá első érdemleges ülését, melyben tárgyalta és elfogadta Fiume és a nyugati kikötők közt tartandó rándes gőzhajózási összeköttetéről szóló törvényjavaslatot. Hegedűs Sándor előadó indokolta a javaslatot, mely ellen Apponyi Albert gróf azt hozta fel, hogy az „Adria” társaság sokkal gyengébb, hogy sem tengeri hajózáunk nagy érdekeinek megfelelő képes legyen, s a subventio fölemelésevel sem lesz képes feladatainak eleget tenni. Az osztrák-magyar Lloyddal fennálló szerződés még csak egy évig tart, ennek lejártá kellene bevárni, s az annak nyújtott tetemes subventióval magyar gőzhajózat teremtene. Ez irányban határozati javaslatot is ad be. Heih Ignác, Apponyi ellenében védelmébe veszi a javaslatot s indokolja az „Adria” támogatásának szükségét — magyar érdekek szempontjából. Bethlen Ödön gr. ellenzi a javaslatot s az „Adria”-nak, mely szerinte szükségtelen, sőt ártalmas, számos fogyatkozását hozza fel. Csernátony oda nyilatkozott, hogy maga is áldásnak tekintené az országra nevezte, ha a „Lloyd”-dal fennálló szerződés nyűgtől megszabadulna, de éppen a magyar

tengeri hajózás érdekében az „Adriát” támogatni és erősíteni kell. Pártolja a javaslatot. Miután még Széchenyi miniszter és Hegedűs előadó a javaslat mellett, Apponyi újra ellene nyilatkozott, a törvényjavaslat általánosságban (a szabadelvű párt és a szélsőbal hozzájárulásával) nagy többséggel s reá részleteiben is elfogadtatott.

A napirendre vonatkozó egy kis szövege után elhatározottat továbbá, hogy szerdától nem lesz ülés, — szerdán pedig a vámszövet-ség megnyitására vonatkozó törvényjavaslat kerül tárgyalás alá.

Végül Rác Géza antiszemita irányú interpellációt terjesztett elő. Az interpellatio így hangzik:

„Van-e tudomása az igen t. miniszterelnök urnak, mint belügyminiszternek arról, hogy Tolnamegye Toina községének zsidóhitközségi elnöke Kohn Salamon bérli, szeszfőző és a tolnai regale birtokosa, a pálinkafőzésre rendelt töröklyt fertőző betegségben sinlődő hitsorsosainak rendszeres gyógyítására használta fel, így legutóbb e hó első felében, miként a Tolna községi 1248. ikt. sz. a tett. hiv. feljelentés bizonyítja, a nevezett zsidónál hivatalos küldetését teljesítő Bevez Edé pénzügyőr annak töröklyvel pálinkás kazájában egy a legundokabb borbetegetőtől kinzott zaidőt látott fürdeni.

Ha van tudomása az igen t. belügyminiszter urnak e mindenkit felháborító eljárásról, akkor tekintettel arra is, hogy a zsidók közt, kik a pálinkában népirő működésük leg-sikeresebb eszközt bírák, másutt is el van terjedve ama szokás, hogy pálinkaágyának vitriolt, lugot, maszlagos nadragulyát, sőt varangyos békát, stb. használnak, míg most a rüh gyógyítására törökly-fürdőket rendszeresen, azután pedig az ekként használt töröklyt kifőzik és utalt keresztény embertársainak itatni mérik ki; továbbá tekintettel arra, hogy éppen a zsidóságnak ezen emberitől működése amugy is kedvezőtlen egészségügyi viszonyaink javulását előidéznék — és különben is kevéssé szaporasága magyar népünk halálózati arányát csökkenteni mennyire kevéssé lehet alkalmas:

Kérem az igen t. belügyminiszter urat, szándékozik-e odahatni, hogy a felhozott ocmány tethez hasonló botrányos visszaéléseknek addig is eleje vetessék; míg ezek a szeszmonopolium behozatalával és regalénak valamint a korcsmatartási jognak törvényhozásilag való rendezésével a jövőben meggátolhatók lesznek; jelen fenforgó eserben pedig a bü-nösök méltó büntetésüket ki ne kerüljék.”

— Baró Kemény lemondása. A király báró Kemény Gábor közmunka- és közlekedési miniszter lemondását elfogadta. Br. Kemény Gábor ismételve kijelentette, hogy nem maradhat meg tovább hivatalában, mivel magántermezésben a politikai életben kényeztetik, hogy a közmunka-miniszterium vezetésétől visszaleljen. Ő Felsége ideiglenesen br.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

I. László király.

(Folytatás.)

Siri szellemek lepik el a színtért, imbolgyogva dal és tánczra kerekednek a sirok telett:

„Lengj . . . lengj köreinkbe busult szerető,
 (Jolánra czélozva)

Leng . . . lengj köreinkbe: nem érezed itt
 Amit keserű epedési között
 Sok vesztés föld fia érez!

Lengj . . . lengj köreinkbe lengj . . .
 lengj. . .

E bájos sirkerti jelenet komor ellentétül jön megtörve, bujdosva Salamon, mint temető ör.

Mély lelki háborgással vonul át a színen:

Élet! Fényed, hatalmasid
 A porba hullanak
 Nagyság. . . remény. . . vig örömid
 Mind sirba szállanak
 Az egy barát. . . bár megvetéd. . .
 El soha nem hagyott,
 Erényed. . . amig tart napod
 Nem leszen halott!

A távolban elhangzó dal a siri szellemek karénekébe oivad, László és Gyula kilépnek a sirközből, melybe Dezsőt temették, Gyula Salamon után megy, hogy eltanulja a szép dalt László nagy fájdalomai közt így kiált föl:

„Oly szép e dal!”

László, Salamon és a sir szellemek kórusa meghatóan gyönyörű tróia a szép műnek, valóságos temetői idyll az előbbeni vad harci jelenés után, mely a mogyoródi csata-sikon vonult el a nézők szeméi előtt. A fokozat váltokozva emelkedik egymásra, lépcsőzetesen törekszik egy csúcspontra; mikor 3 fevonáson keresztül a látások fokain mintegy át meg át rezgett szívünk, szebb és jobb érzésünk, Molnár mesteri keze még egy utolsó fokozatot tartott föl a közönség számára a 4-dik szakaszban.

Ez a drámai benső hatás a külsők összevegyülésével.

Vihar van és a színtér a Sz. fejérvári koronázási templom terét mutat; László és Dezső köpenybe burkolózva jönnek a sötét vilámos éjen, hogy Salamon bujdosásában meglepjék, kit lelki furdalása a mezegett esküért untalan a templom terére üldöz, a mely templomban eladta lelkét az üdvöz, Salamon iszonyu lelki harcokkal küszde jön mintegy a vihar hátán, akár mint Lear király a fenyéren atkozódva, önmagát tépdese, a bősziit elemekkel is vitázva, porbe állva:

„Vólnék e kőszobor!” — kiált föl a templom lépcsőzete mellett álló egyik apostol — szobor alakzatára.

„Koldus király” szól a guny és fájdalom iszonyu hangjain, a koldus b.o.o.t magásra emelve:

„Ez a királyi ék!”
 Kétségbeesésben mál Lászlót is átkozva, retentő dühvel kiáltja bele a viharba:

„Meghalni a vesztőhelyen
 Mért nem hagyál László? nem érzénem,

A megszeget eskü kin ostorát!

Esküm!
 Meghallgatott az ég!”

Megtepi önnön mellét s a mint László e kin keserűen nem bírván tovább nezni, előlépve Salamonhoz hajol, hogy segítsen a szenvedőn, Salamon fölismeri és mintegy villámot le sújtva a templom küszöbére meghal.

A Lear királyéhoz hasonló páratlan eme drámai jelenet valóban megrázó hatású.

A katasztrófa Salamon tragikus végével be van fejezve és mint csilagos, kék szemfódelet hozza elő még Molnár Jolánt az örülésben a szíre, melyen így dalolta vonul át:

„És álma végtelen
 Rídeg gyönyörtelen
 Pedig oly szép vala (Dezsőre gondolva)

Mint az ég anyyala!”

Meglepően szép fordulat ez, az előbbeni vadon szilaj jelenésnek szelidebb hangulatra keltő és csöndesebbre szálló ellentéte. Nagy költők nagyszerű és drámailag a legzebb tökélyel kivitt megoldása.

De még ennek is tudott fokozatot emelni Molnár, a csúcspontra fölemelte a hazafui erény ragyogó keresztjét, a végző pompa jelenetben, mely külsőjeivel is föltilmulja e mű számlálhatatlan szebbnél szebb és hatásosabbnál hatásosabb pompa jeleneteit.

Német nagy fejedelmek, fényes küldöttég élén zászlók erejével hozzák a Német Császári koronát László királynak följajlanlani.

A választó fejedelmeg így szól:

„. Folséges király,

Hazánkunk s népünknek drága óhaja,
 Lászlót a jót, a nagylelkűt, dicsőt,
 A német trónra mint császárt emelni!
 Hagyd itt e hont, hol kebled vezerezt,
 Fogadd ajánlatunk s a koronát!”
 László meghatottan így tépőldök magában:

Megesküvém boldoggá tenni e
 Hont és szavam most megtagadjam?!
 „Szabadságom drágább mint koronám —
 — De nemzetemnek boldogsága még
 Drágább szabadságomnál is!”
 Iutó tanulságos nagy mondás ez királyainknak is!

Jolán atya Pető, az ősz lép most közbé
 véresre sirt szemmel, s így szól a királyhoz:
 Uram! Lányom Jolán
 E gyűrűt adta, hogy vigyem neked!
 „Vidd a királynak, egykoron Dezső
 Adá nekem — szólt és a mélybe ugrott!”
 László, ki Jolánt szerette, szíven találva
 kiált föl elfojtott fájdalommal:

„Tompított pokol meg eles nyelvedet!
 Ne támaszd föl szívem halottait!
 S megvíván keble istenét, erős lelki el
 határozással a Haza és Nemzet szeretetébe
 fallaszta szívének sajtó fájdalomait:

E gyűrűvel
 Eljegyzem népemét!”
 szól és a német császári koronáról lemond!
 Népéhez fordul s lelkesülten így beszél hozzájok:

Hozzám gyermekeim:
 László király honáért élni, vagy
 Ha kell, — honáért halni kész.
 A király nemis nagy szavaira himnus
 szál a nemzet ajkaira, a templom oltárain

h á k

közönséggel tudatni,
 nem is mennyiség-
 képen akként rendez-
 és külföldi szöveggel
 így azon kelle-
 deéseket a legújabb
 legutányosabb árak,

monkámért bárkivel
 magamat a t.

telettel

JOZSEF,
 mester.

háza mellett

abás

enyre.

heux, Lancaster
 jótállás mellett,
 fegyver 12—15

és töltő-gépek.
 (erék) egész vá-

és hozzá golyós

tykosok. lábszár védők
 és más vadászkelekek

ő szerelvények

ren ajánltatnak

ANTAL
 szmü üzletében.

Lapok!

olyamba lep.

arra nézve, hogy a ha-
 legnemesebb örömmel
 ával sok kétesbecsű se-
 rortottak le a családok
 nagy hanggal folyton: ki-
 séség.

szűség versenyezni fognak
 sirdemeljek a közönség

nyeket, beszéyleket, rajzo-
 rohanó idővel tartani
 hírek, talányok stb. stb.
 nagy a szövegbe nyomott
 dáják a rrseny.

esi ára:

vedevre 1 forint 50 kr.

vkereskedés.

bermentesen.

ala Budapesten.

szám alatt.

inni
 Kézpénzfizetés
 vagy utánvét mellett
 egy teli öltöny 5
 frttól feljebb, mind
 igen olcsó áron
 kapható

mer Frigyes
 szövet raktárban
 Fröhicher-utca 3-ik sz.
 átész végett bérmentve, gazdag
 és a szabó urak részére bérmen-
 tetlenül küldetik.

Kitűnő minőségben

Orczy Béla minisztert bizta meg a közlekedésiügyi miniszterium vezetésével.

Bulgáriából. A regenség még mindig tájékozatlan az iránt, hogy ki lesz a fejedelm utóda. Oroszországtól, a regenség minden gyekézete dacára, nem lehetett erre nézve semmit meg tudni: a többi hatalmak véleménye is ismeretlen. A porta erősen közlekedik Oroszországhoz.

London, szept. 24. Madsid basa a török delegát, a bolgár kormány kivására Konstantinápolyba utazott, hogy Törökország közbejárását az orosz occupatio esetére kikerje.

Az orosz nagykövet, a kormánytól kapott utasítás alapján, tudatta a törökállamfiakkal hogy abban az esetben, ha Anglia okkupálni fogja Thasoz-szigetét, vagy a török birodalom bármely pontjára, Oroszország azonnal kárpótolni fogja magát.

Külföldi hírek. Az angol parlament ülései szept. 25-én elnapolták. Az ezen alkalomból tartott tróbuszbeszéd a külhatalmakkal való viszonyt barát-agosnak mondja. ... Az orosz nagykövet, a kormánytól kapott utasítás alapján, tudatta a törökállamfiakkal hogy abban az esetben, ha Anglia okkupálni fogja Thasoz-szigetét, vagy a török birodalom bármely pontjára, Oroszország azonnal kárpótolni fogja magát.

Köler. A járvány kezdete óta a fővárosban megbetegedett összesen 346 ember, és meghalt 109.

KARCZOLATOK.

(A fehér elefánt. — A hazafias Pozsony. — Déribáb. — Ujfégyverek. — A bécsi katonaszabadtók. — Elvi határozat. — A szegény Sándor sorsa. — Róma nyilatkozott.)

Jókai hasonlította magát Pozsonyban a fűszeres czégnék kirajzolt feafér elefántjához, a kitől senki sem kért száraut.

Fehér elefánt? szolt gróf Tisza Lajos Hiszen ez az énczimerem! Azert kaptam mert a cifra koldussá tett szegedert nem orrot de ornaunt is érdemek!

Láfrány? szolt báró Fejérvári honvédelmi miniszter. Hászén annak a szagát mi oszogatunk. ... Kömigrznél!

A pozsonyi új színházat szerdán nyitották meg nagy ünnepélyességgel. Jeleuvoltak a megnyitáson Tisza Kálmán, Trefort Agoston miniszterek és Jókai Mór is, kiket nagy ováccziókkal fogadtak. Jókai ünnepi prologját Nagy Imre szavaita, azután Bank-Báu operát adta elő a budapesti operana szeméyzete. Este bankett volt. Jókai Mór „Lidérczények” cz. prologját ismerteti fogjuk.

Eannyit érdemes a megnyitóról elmondani — komolyan. Egyebet nem.

Mert hogy a kraxelhuberek színházának megnyitására lemasztak Tisza Kálmán kormányelnök, Trefort miniszter és Jókai Mór a legnagyobb elő regényirő és Sziláry József, a magyar korona öre és ott egy szóval se hangsulyozni, hogy ez a színház ne csak feil-

kigyulladnak a lángok, harangok zognak az Aletujába, az egyház főpapjai fenyés ornatu-sokban megjelennek, Charitas és szűzek csoportja lepi el a színtért, egy nagy hálaéneket zeug minden ajak az egék urához:

„Zengjen hát a közének Szep jövót Árpád nemzetének. Adjon neki hirt, hatalmat, A ki vitt esafákra . . . Nyugodalmat, és dicsődet, Annyi belvitákra! Eljen soká László király Eljen . . . Eljen a király!”

Ime „I. László király” melodráma összevont ismertése, tartalma.

Adjuk tájékozásul olvasóinknak, bár a szinpadí effektusok és scenériának eme virtuozitását, nem lehet híven szavakkal visszaadni, eléggé magyarázni. Csak konturját adtuk annak, amit látni és hallgatni kell, a mi csak az előadás által világítható meg tisztán ragyogó fényben és gyönyört árasztó élvezésében. Ohajtandó volna, hogy a nép is lássa e pompa és hazafi erényektől sugárzó történeti művet.

A V A K.

(Francia regény.) (20 közlemény.)

— Mit jelent e röögés? — kiálték rá, parancsoló hangon.

— Bocssáson meg báró ur — válaszolt a vörös legalázatosabb hangon, de meg nem állhatám hogy el ne kaczagjam magamat mi-

ratánál, de az előadásnál fogva is magyar legyen; hogy a m. kis. opera és a nemzeti színház tagjait nem fogadta az indóháznál sem árva lélek sem, sőt még az intendáns sem hívták meg a disziakomákra s az egész társaság a hajón volt kenytelen megháni. . . . Mindez oly neveléses valami, hogy arról komolyan beszélni nem érdemes.

Legfelebb Trefort közoktatási miniszter urat biztosíthatnók arról, hogy a hol ilyen szép magy r színházat építettek, ott éppen ilyen szép magyar egyetem fog létesülhetni.

Mint mikor a bájos Hortobágy felett felmosolyog a délibáb tündére s hullámzó képen rajzolja a szemek elé mindazt, a mit odalenn csodáltunk és megszerettünk. . . oly kedvesre érintett bennünket azon hír felmerülte, mely egy angol és osztrák-magyar szövetség lehetőségét helyezi kilátásba.

Hogyan? Hát megis van arra mód, hogy ne legyünk kenytelenek tehetetlenül tűrni, mint fonyja szélesebbre és szélesebbre a muszka pók, hogy gyámoltalan légyként vergődjünk fonadékában?

Hogyan? És a miben egy nálunk minden és párt a mit hangsulyozott Kossuth Lajos és vele a függetlenség Irányi Dániel, a kormánypárti Horváth Boldizsár és a mérsékelt ellenzéki gróf Apponyi Albert; a mit mindannyian a császár és király, Ausztria és Magyarország közös és okvetlen érdekének jelentettek ki, vagyis élet-halál küzdelmet ez orosz ellen. . . az nem volna csak is agyrem, irók és szónokok kedvezencé ideálja, hanem válhatnak az tényleg megvalósítható feladatá is?

Hogyan? Hát maga, a német kancellár felhivatalos sajtója utal bennünket az angollal való szövetkezésre és Anglia kész lenne velünk működni a Balkánon?

Ugy van ugy, a szép délibáb ezuttal utólréható, közénk levonható. Igaz és való tüdemény!

Csak hogy a délibáb ritka szövedékén át fekete sarga betűset látunk keresztül ragyogni:

Az van oda írva, hogy: Ausztria, . . . ostoba.

Sok millió értékű fegyverrelesz szüksége a hadseregnek.

Szívesen megszavaznók, ha tudnánk, hogy micsoda hagyományos szellem az, a melynek védelmére a közös hadsereg, mint óriás sun, szuronytűskékkel ohsjt szaporodni.

Máskülönbén csak mindegy reánk nézve, akár új, akár régi fegyverrel követünk el nemzeti öngyilkosságot!

A bécsi katonaszabadtókat már elitelték. Heiler és Grunberger ellen megindított csalási bírperben az esküdtek Heilert egyhanglúan, Grünbergert pedig 9 szavazattal 3 elleneben bünosöknek mondták ki. Az első hét évi, az utóbbi két évi súlyos börtöure ítéltették.

Volna függőben egy pörük a magyar katonaszabadtóknak is.

Csak hogy a mit Bécsben elítélnék, azt Budapesten eisimítják — opportunitásból.

Mert Budapesten másképp szoktak ítélni.

Braun bankár bélyeg-csonkításal és egyebkent is kárára volt az alannak. A bírásg felrugott volna 80—100,000 ftra, de a vádiottak és az állam időközben kiegyeztek s a z e g e s z b ő i c s a k e g y vesztegetési pör maradt fón. Volt ugyanis Braunnak egy ugyes urnyivója, a kinek neve Kurländer; ez az uri ember 50 forintot hagyott egy pénzügyi biztossal, 200 forintot egy pénzügyi titkárnál, a kiknek a Braun-ügy előre is azzal a figyelemzetéssel lón kiosztva, hogy

vigyázzanak, mert Braun ilyen ügyeit többnyire vesztegetéssel szokta elintézni. A biztos és a titkár elég ügyetlenek voltak és a pénzt nem dugták zsebre, hanem vesztegetés miatt följelentették Braunt és Kurländer.

Mi lett a dolog vége? Az, hogy Mladovickzy kir. ügyész a vádlottak fölmentését indítványozta, mert (ugymond) Braun és Kurländer a hivatalnokoktól nem „kötelességsegést” hanem „máltányosságot” kért.

A törvényszék is ily értelemben ítelt, mert a vádlottakat — fölmentette.

No, hát ha ezt az ítéletet elvi határozat számban vesszük, akkor kétségtelen, hogy:

1.) A Tisza Kálmán kormányzása alatt a tisztviselő nem tartozik máltányosnak lenni, csak bizonyos összeg lefizetése után.

2.) A ki kötelességének máltányos teljesítésért, 50, usque 200 forintot elfogad, az — a Tisza korszak idejében — teljesen correcte cselekszik. Ily máltányossági-árszabály szerint intézkednek működésük p. o. a vesztegetési kísérletek is.

3.) A ki a vesztegetési pénzt zsebre nem dugja s a miatt panaszt emel, az a Tisza Kálmán korszakában nem szenvedett becsületsértést, hanem egyszerűen — szamar!

Ajánljuk az összes pénzügyi hatóságok figyelmébe!

Szegény Battenberg Sándor, szegény bolgár fejedelem! Mennyit nem írtak, dikcioztak s szerencsétlensége felett és most már kezd — lemaradni a napirendről!

Eszünkbe kell jutnia az operának, melyben a kar váltig bugja, a gróf felelt hogy: Már beleful! — már beleful! — Már beleful! . . .

Azután meg: Nézzétek őt! A szenvedőt. . .

Áhelyett hogy oda szaladnának és hamarosan kirántanák a vízbeesett „szenvedőt”! Igy járt a szegény Sándor is a sok jó barátjával.

Es azért a testvérielten elbánás dacára is ugy hasonlít külsőleg a muszkaczárhoz, mint egyik tojás a másikhoz!

Mire e sorok napvilágot látnak, akkorára lehet hogy már „Roma locuta est” — vagy is . . . Tisza felett a bolgár kérdésben beadott interpellációkra.

Es Európa annyit fog tudni mint a menyit azelőtt tudott mert a Tisza Kálmán böccsesége nem elegendő arra, hogy az ő kijelentéséből Európa akár t ö b b e t, akár k e v e s e b e t tudjon mint a menyit tudott azelőtt.

Gili Balázs.

Hajduvarmegyének őszi rendes közgyűlése.

Debreczen, szept. 27. (p. j.) Főispángról Dageuteld József 9 óra után megjelenven, a szokatlan szep számmal megjelent bizottsági tagok által élénk éljenzéssel fogadtatott; rövid beszédben felnyíva a bizottság érdeklődését a tárgyszoratra, hangsulyozva a megye jövőjére oly fontos költségvetéssel a közgyűlés megnyitottának nyilvánítja.

Oláh Károly fő ajjegyző, olvasta a terjedelmes alispáni jelentést, melyre nézve elfogadtatik az állandó választmány határozata, mely szerint az alispáni jelentés tudomásul vétetett s kinyomatul s a közgyűlés tagjainak megküldetett). A katonai beszállásolási és beakatonai beszállásolási és betegápolási pénztáv feisegelesére s z o k a s s z e r i n t pótdó lesz kivetendő. — Nagy Sámuel az ön-

*) Az alispáni jelentésre visszatérünk. (Szerk.)

Epen készütem e szemtelen beszédért lovagostrommal végighuzni arczán, midőn hirtelen erőtettem indulatomon. Feipirítam önmagam előtt. Megkísértem közönyös maradni és ez sikerült is nekem. Azonban, hogy valami megis bosszumat tölthessem, megragadtam orálánczomat s össze-vissza morzsolgattam azt, ujjaim között.

Néhány láncszem lehullott a padolatra. Janos rögtön lehajlott s felvette azokat és midőn átakarta ayuttán ily szóllottam: — Tartsd meg magadnak; háromszorta többet érdemelsz te. Fogadd ezt, s hagyj el hadadéket neikül.

— Köszönet, ezer köszönet nemes ur! — szót ő érdekes hangon.

Aztán letérdel, megcsókolta kezemet s baaatos arczavál lassan visszavonult s az ajtóhoz érve, halkán e szavakat mondá: — No így legalább nem az egyedüli Konrád, a ki e házól sméket visz magával el.

E szavak mint megannyi nyíl, találták lelkemet.

— Parancsoló mozdulattal intém a tagföldozót vissza.

— Mit értesz te ama szavak alatt?

A vörös kezei közt játszva forgatta az arany lánczot.

— E n i s t e n e m i! — szót a vörös, — hiszen tudja jó uram, hogy minden cselédet, jutalmaznak. Az egyik aranylánczok a darabjait kapja a másik pedig értékes gyűrű; ha a láncz az urnak a nyakát, a gyűrű az urnó szép újját ékesíti.

— Gyűrűt! — kiálték föl, bámulva, — ez lehetetlen!

gyilkossá vált nádudvari jegyző esetéről a vizsgálat befejezése után a jövő közgyűlés elé jelentés lesz teendő. — A Debreczen-Csege-Egyek-füzes-abonyi vasutrá megszavazott 100,000 ftra vonatkozó közgyűlési határozat 28260 886 sz. miniszteri rendelettel jóváhagyatván — tudomásul vétetik.

A közmunka váltásra vonatkozó azon miniszteri rendele, mely a közgyűlési határozatot, mely szerint a közmunka természetben ssolgálatandó be — feloldván ujabban határozatik miszerint az igás jószágra kivett közmunka készpénzben megváltandó így lesz lesszolgálandó.

Közmunka összeírasi munkálatok előkészítésére küldöttésg lesz a h o l n a p i közgyűlés kor választandó.

Költségvetés elfogadtatik, a pótdó kivetése ez alkalommal mellőztetik.

Az árvaszék részere szükséges nyomtatványokra kiutaványozott összegek jóváhagyatnak és a beügyminiszterhez leterjesztetnek. Felolvasatik a megyei tiszti segéd, kezdő és szolga személyzet tagjai javára alkotandó nyugdíj alap szabálytervezete. *)

Az állandó választmány határozata 3 részre oszlik és pedig: 1-ő a tulajdonképeni nyugdíjszabályzat, 2-ör a beteg és munkaképtelenné vált tisztviselők ellátása, 3-ör a pótdórára vonatkozó intézkedés. Lévas Márton az állandó választmánnyal szemben azt indítványozza hogy tekintettel azon körülményre miszerint az állam gondoskodik minden tisztviselőjéről, ugy gondoskodjon a közig. tisztviselőkről is, — írjunk fel tehát — ugymond — az országgyűléshez hogy tegyen ide vonatkozó intézkedést, s teremten alapot a közig. tisztviselők nyugdíjazására.

Lengyel Imre tsvzéki bíró azon kezdi, hogy oly gonddal van az alapszabály tervezet összeállításra, hogy ő minden agály nélkül elfogadjja az állandó választmány határozati javaslatát.

Főispán ur azt mondja, hogy a Lévas indítványát már azért sem lehet elfogadni, mert t ö r v é n n y e l állunk szemben, melynek minden polgár engedelmeséggel tartozik.

O z s v á t h Ferenc azon kezdi beszédjét, hogy elvben elfogadjja a javaslatot, de mert ezen javaslat a megye minden egyes lakosára terhet fog róni, megerdemli, hogy részletesen is tárgyalassék; egyzóval azt kívánja, hogy megmondási idő vegett egy új közgyűlés elibe vitessék ezen ügy.

Rászó Gyula m. alispán elődja, hogy eddig is meg volt a tisztikar győződve a nyugdíj szükséges voltáról, de mivel belátták azt, hogy ez pótdó nélkül nem eszközölhető, nem akarta magát a tisztikar annak kitenni, hogy a megterhelhetőség esetleg szemere hanyják; de most a midőn törvényvel állunk szemben nem fogadjja el az elhalasztási indítványt, beleegyezik azonban abba, hogy a tervezet részletekét olvastassék fel.

f ő i s p á n ur szavazást rendclvén el a közgyűlés nagy többséggel el határozza hogy nem kíván a részletekbe menni hanem elfogadjja a tervezetet, az egyes részleteken azonban változást tenni jogosítva van a közgyűlés.

L é v a y indítványára a pénz elhelyezésre vonatkozólag határozatik hogy az lehetőleg 8 % ra helyezzessék el.

A penzelhelyezésről szólló szakasz élénk vita után melyben Lévas, Adler s alispán vettek részt elfogadtatott az eredeti szerkezet.

Ezzel az állandó választmány határozati javaslatának 1-3-ého részre elfogadtatott. — A 2 ik részre pedig egyhanglúan elfogadtatott.

Az állandó választmány határozatának 3-ik része mely szerint a beügyminiszter felkérésére — Egész terjedelmében közölendjük Szerk.

A vörshaju fejét rázva erősítgette, hogy igazat mondott.

— En láttam, vagy látni véltem, — szól — midőn Kourád a gyűrűt ajkaihoz vitte. Különben lehet, csalódtam. . . Egyébiránt isten ádjja meg nemes uram.

Ezer köszönet jótéteményeiert! Ha valamikor szükségem lesz rám mindenkor föltaláltaat.

Ezzel elhagyott. En a legkínzóbb gondolatok közt maradtam vissza. A feltékénység kínzá szívmert.

A vörös egy pillanatra az ajtón kívül megállapodott.

Egyszerre fölnyilt az ajtó s Urika jelent meg.

Egy pillanatra sem méltatta a vöröset, azonban megrázkódott, midőa mellette elment, mintha val mi undok állat ért volna ruhájához.

Tekintetét kérdőleg veté rám, mintha számot akart volna tőlem kérni a vörös hajuvál való huzamosabb beszélgetés miatt.

— Vendégeik már túrelmetlenkednek, Tristan — szóllt dailamos hangján, mely mindig képes volt nyugtalanságotat csilapítani roz kedélyhangulatomat földeríteni.

De ezuttal rá sem hallgattam. Rátékinték felem nyujtott kezére.

A szegények erszényébe általam bedobott a visszaváltott gyűrűt, azokvetségünk eme szent kötelekét nem láttam újjan. Szivem hevesen dobogott.

A gyűrűnek elvesztése oly hatálylaly volt rám, mintha azt mondta volna, Urika, hogy nem szerets többé.

(Folyt. köv.)

dő az iránt, S-aban foglal a nyugdíjlat a deczenber tethessék, s muködött kü jeientest tel egyhanglvan lefolyásáról

Hajdu jelenvoltak: Lengyel Imre Lévas Márton Gabor, Köve Gyula Ray R Csohány Lás H-Dorogró polgármester Szivos Géza, István, Balaz udvarról: Ná a központb Sándor főjeg zes Sándor ár. ülnök, Nyi Imre el Zoltán, Szep Kálmán leve Budaözy Ed los t. aljeg eskik L. J. os Lu p o v i c Deütán 2 o Bika” diszte A 180 terit es Hadu vettek körü Degeufeld fő emeite pohá Barna: Con gas a la tar Carhol vajja Compot es s ding chateau Borok: Ern 1878 évi. Savanyu

Olvas tikaí idey örömünkre, gyelmekkel mint a vidé helyezett d mával tapasz szenvet. A J heteken át c jemenyünk r kiválóbb köz sek érdekevé külföldi sajtó zést fűztek szombati a midőu őtet küszöben, el uj előízett örömünkre v unak v közö bizonyítják, a szokasos é közönség elő lete maga is

Dale tegnáp d. u. G i r k A n j e leg nagy sa daiverseny a tovabba M e közlekiáltás A közgyűlés Imre, diszel Lengyel Imr országos da séges voltán d e b r e c h a n y é v d a l ü n n e lyett jövede m e g a l i nemzeti zen mének óhaj dalegylet is e g y d i j t t a g u k o s t e g e m e s eges verse ványa a del vüli közgyű öszes hazai köponti vá rozatott. T Mark End tattak.

Evi már széktur ros polgárm evró. A vá daira terjed kilegítet jel ügyforgalom Gszdászat. ügy. VII. V gy. IX. T Nevezetesel adatai ösm kintésere m furcaságot nosogét t. gáz láng gyár igazg felelt. 100

Hin járványos kórok am

udvari jegyző esetéről a vizs...
tan a jövő közgyűlés elé je...
zen-Caage-Egyek-füzes-abonyi...
tot 100,000 frtra vonatkozó...
zot 25260 886 sz. minisz...
vághatván — tudomásul...
váltásra vonatkozó azon...
mely a közgyűlési határoz...
a közmunka természetben...
feloldván újabb határoz...
adás jóságára kivetett köz...
megvalósuló vagy lesz leszo...
szelvási munkálatok előkészí...
szés a h o l n a p i közgyűlés...
elfogadják, a pótdó kivé...
meleltetik.

dó az iránt, hogy az 1883 évi XV. t. cz. 11...
S-ában foglalt joga folytán engedje meg, hogy...
a nyugdíjalaphoz kivetendő pótdó kivételesen...
a deczberi rendes közgyűlésben eszközöl...
tethessék, s hogy az alispán előkötete alatt...
müködött köldöttség, ugyan azon közgyűléshez...
jeleintést tehessen a pótdó mennyisége iránt...
egyhangulag elfogadtattott. (A gyűlés további...
lefolysáról holnap írunk.)

Helyi hírek.

* Hajdumegye mai látogatott közgyűlésén...
jelen voltak: H.-Böszörményből: Köver Gábor...
Levgyel Márton, Fazekas Fábó, Czincz Ignác...
Lévay Márton, Fazekas Fábó, Ifj. Fazekas...
Gábor, Köver Pál, Goldammer Albert, Orosz...
Gyula Ray Lajos, Szabó Gábor, H.-Nánásról...
Csobány László, Hadházi: Hadházy Endre...
H.-Dorogról: Harsányi Dezső és Kovács h...
polgármester, H.-Szoboszló: Czeglédi Lajos...
Sztivos Géza, Adler Farkas, Földesről Csapó...
István, Balázsházy Albert, Erdélyi, Papp, Nád...
udvarról: Nábraczký, István Osváth Ferencz...
a központból Raszó Gyula alispán, Fekete...
Sándor főjegyző, Szinay Gyula főjegyző, Péncz...
Sándor h. arvaszéki elnök, Orosz Endre...
ár. elnök, Kovács István pénztárnok, Uzo...
nyi Imre ellenőr, Oláh Károly, Veszprény...
Zoltán, Szepesi Dezső aljegyző; Veszprény...
Kálmán levéltárnok, Budaházy Ödön főszámv...
Budaházy Endre alszámvé. Dr. Oláh Mik...
los t. aljegyző, Dr. Varga Geiza főorvos, Ron...
csik Lajos t. szolgabíró, P.-Ladányból: L...
Lupoviczky Imre és még többen...
Döntés 2 órakor vette kezdetét az „Arany...
Bika” dísztermében megtartott főispáni ebéd...
A 180 terítékű asztal Debreczen városának...
es Ha du vármegyének díszert notabilitásai...
vettek körül. A felköszöntők sorozatát gróf...
Degefeld főispán nyitotta meg, ki a királyra...
emelte poharat. Menu: Leves fehér: Ragou...
Barna: Consomé. Mellekétel, kecsge, és fo...
gas a la tartar. Entrée, bélszin a la valentou...
Carfiol vajjal. Pecsénye, óz narancssal, pulyka...
Compot és salátákkal. Tésztá krémé és Bun...
ding chateauval. Fagylalt. Jeardinetto. Kávé...
Borok: Ermelékai 1885 évi. Ermelékai ó bor...
1878 évi. Egri vörös 1880 évi. Bakar 1874...
évi. Savanyu vizek.

* Olvasóinkhoz. A lefolyt nevezetes poli...
tikai idejű alatt több ízben tapasztaltuk nagy...
örömről, hogy lapunkat a nagy sajtó fi...
gyelemmel kíséri s azzal inkább foglalkozik...
mint a vidéki lapokkal szokás. A kilátásba...
helyezett díj b a s a j t ó p ö r ö k alkalm...
ával tapasztaltuk a legszebb körü rokon...
szenvet. A Janszky-Edesheim ügyek id-je alati...
heteken át c aknem erre minden vonatkozó köz...
leményünk reprodukáltatt a központi sajtó...
kiválóbb közönlényei által s voltak olya leplev...
sek érdekével bíró közleményeink, a melyek a...
kalföldi sajtót is bejárnak. E rövid megjeg...
yést fűzük még azon szavakhoz, a melyeket...
szemlelt lapunkban intézküzt olvasóinkhoz...
midő őt színtén s az okt. — decz. negyed...
küzében, előfizetéseik megújítására, illetőleg...
új előfizetéseik eszközésére kértük. Azon...
örömről, hogy a melyeket most aján...
lunk a közönség figyelmébe, szerintünk azt...
bizonyítják, hogy a vidéki lap is elérhet néha...
a szokásos kaptatótól, királt itt a debreczeni...
közönség előtt, a melynek gondolkodása, ité...
lete maga is önálló és befolyásolhatlan.

* Dalegyelti közgyűlés. A városi dalárda...
tegnap d. u. r. k. közgyűlést tartott, a melyen...
Girk Alajos, pecsi örkanonok, ki tudvalev...
őleg nagy szívveliséget tanúsított az orsz...
dalverseny alkalmával a mi dalárdánk iránt...
tovább M és z á r o s József kir. törvsz. bír...
közlekiáltással dísztagokul választott meg...
A közgyűlés másik főtárgya volt Lengyel...
Imre, díszelnök egy igen egyszerű indítványa...
Lengyel Imre ugyanis okult a tartani szokott...
országos dalversenyek visszásságain és köit...
ségeis voltán és most azt indítványozza, hogy a...
debreczeni dalegyelet n...
h a n y é v i g n e m ű k ö d j é k a z o r s z...
dal ü n n e p é l y e k e n. Dalárdánk e hely...
lyett jövedelmét fordítsa egy tartaléktöke...
m e g a l k o t á s á r a é s é l j e n a...
nevezett zene buzgó művelésének. Ezen esz...
mének óhajt meguyerni az indítványozó több...
dalegyelet is, hogy aztán a vidéki dalegyletek...
egy díjtalanul szolgáló kevés...
tagu kormányzó testület vez...
e t e s e m e l l e t t, r ö v i d e b b é s k e v e s b b é k ö l t...
ségeis versenyeken találkoznának. Ezen indít...
ványa a debr. dalegy. tegnap tartott rendki...
vői közgyűlésen egyhangulag elfogadtattott, és...
vözes hazai dalegyleteknek, orsz. dalegyesület...
központi választmányának megküldetni látá...
rozttattott. További intézkedések Lengyel Imre...
Márk Endre és Krasszay Ferenczre ruház...
tattak.

* Évi jelentés. Megjelent a legközelebb...
már szétküldött fog Debreczen szab. kir. váro...
polgármesterének évi jelentése, az 1885...
évi. A városi nyomda által kiállított, 47 ol...
dalra terjedő, gondos és minden tekintetben...
kielegítő jelentés fő czime a következők: I...
Ügyforgalom. II. Rendészet. III. Adóügy. IV...
Gazdászat. V. Középítkezés. VI. Közegészségi...
ügy. VII. Városi számadások állása. VIII. Pénz...
ügy. IX. Tanügyek és közműv. intézetek. X...
Nevezetesebb események. — A jelentés egyes...
adatai ösmeretesebb lapunkból, de első bete...
kítésre mégis megessett rajunk, hogy ezt a...
furfaságot kellett olvasnunk: „A mi g ás m...
nőségét t. i. tisztaságát szósav tartalma s a...
gáz láng fény erejét illeti arra nézve a gáz...
gyár igazgatósága a következőknek meg...
felelt. 100 — Ez legelső is tévedés!

* Himlős t. uk. Ösmeretes dolog, hogy...
járnányos időben az embert megtámadó ragály...
kórök átmehetnek a baromfiakra is. Ezt a ta...
pasztalást tette ma — a mint nálunk szemé...
lyesen előadta — Dr. V. V. gazd. tanintézeti...
tanár is, kinek házánál egy tyukot öltek s az...
teljedés teli volt himlővel; a mint a tollat...
fosztották, úgy jöttek kifelé a himlők. Miután...
lehetőség, hogy a baromfi himlője is lehet...
fertőző hatással, ajánljuk a körülményt az or...
vos urak figyelmébe.

* A debr. fűzesabonyi vasút közg. mű...
szaki bejárása holnap fog végre menni. A be...
járás kezdődik Debreczenben s annál képvisel...
ve lesz a közmunka és közlek. miniszterium...
részéről Gyöngyösi László, oszt. tanácsos, to...
vábbá a közös hadügy miniszterium képviselője...
a m. kir. államvasutak igazgatósága, főfelügy...
előse, valamint Debreczen városának, Hsjú...
vármegyének képviselői és a vasutat építő...
Csavolszky Lajos és társa, vagy megbízottuk.

* Fagy. Nagykállóból írják lapunknak: A...
fagy a múlt majus óta másodsorú látogatott...
meg bennünket. Majusban tökre tette a szől...
őt, a gyümölcs legnagyobb részét. E hó 18...
19, és 20-án támadt erős fagy nem tehetett...
már nagy kárt, hanem a dínyvet végleg le...
forzatta s most az egyetlen gyümölcsöt is né...
külöznünk kell.

* Közvetnyilváníttás. Öv. Szremcsányi...
Lajosné anyám, úgy magam s testvéreim ne...
vében, nem mulasztatom el mindazon barátok...
— s jó ismerősöknek, kik f. hó 24-ik napján...
néhai megboldogult apám végtelességben rész...
vetők kifejezése véget megjelentek, köszö...
nemet nyilvánítni. Debreczen, 1886. szeptem...
ber 25-én. S z m r e c s á n y i Elek.

* Himlő járvány miatt mely fenyegetőleg...
lépett fel városunkban az utcai elemi iskolák...
at — igen helyesen bezárták.

* Jó helyen van. Férj a vacsora után feleségéhez: —...
Kedves kicsikém, nem vónál oly szíve...
s a kapukulcsot ide adni? A kávéháza...
mennek félórára.

* Feleseg gunyos mosolyai: — Amint tetszik, edesem. A k u l c s a...
m a m a z s e b é b e n v a n. Kérd el...
tőle!

* Gyászjelentés. Kazinczy Géza, neje és...
gyermekai: Miklós, Sarolta, Ilona, András Má...
ria; továbbá Kazinczy Béla, neje és gyerme...
kei: Béla és Jozsef; szomorodott szívvel tu...
datják édes anyuknak, illetve anyósnak és...
nagyanyuknak Kazinczy és alsó regmezi Ka...
zinczy Viktorné szül. Micskei és Nagyvárdi...
Baranyi Idának, élete 78-dik évében, foj...
lyó Szeptember 25-kén délután 5 óra...
kor, az utolsó szentségnek ajtatos felvétele...
után, szívdühét folytán beöveltkezett gya...
szos elhunyt. A boldogultra földi maradványai f...
hó 27-én délután 3 órakor fognak a róm. kath...
anyazentegyház szertartása szerint, Szent...
Anna-utca 2534. számú lakásából, a Szent...
Anna-utcai közsírkertbe örök nyugalomra te...
tetni. Az engedszeli szent mise áldozat pedig...
f. hó 28-án reggeli 9 órakor fog a debreczeni...
róm. kath. szentegyházban az Urnak bemutat...
tatni. Mely végtelességére rokonainkat...
ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Deb...
reczen, 1886. Szeptember 26. Béke langján...
porai felett!

* Ingatlanok forgalma a debreczeni bir...
törvényszék telekkönyvi osztályának f. szept...
18-tól—26-ig. K r e u c s u k Andras és neje...
Fridrick Maria megveszik Mátyus Ferencz és...
neje Antalfi Márta homokkerti szőlőjét 195...
frtért. P o l g á r i B a l i n t n é Mészáro...
sz Zsuzsanna megveszi Szőlősi János házat...
200 frtért. N a g y I s t v á n és neje Bor...
sos Julianna megveszik Kovács Mihály és neje...
Báthori Julianna háza fels. részét 350 frtért...
S e r e s J á n o s és neje Szabó Maria...
megveszik öv. Nagy Sándorné ujosztásu szán...
tőföldjét 50 frtért. N a g y M i h á l y és...
neje Kiss Zsuzsanna megveszik, Kiss Mihály...
és neje S z i l á g y i Zsuzsanna házat 625 fo...
rintért.

* Színházi hírek. Nagy Vincze színtársu...
latunk igazgatója több oldalról kapott felszól...
tást arra nézve, hogy mivel páros számú...
bérletre első rangú páholy már nincsen, intéz...
zen kérvényt a tarácsosok az iránt hogy a...
sötétzártsók helye nyolcz páholyá való átalak...
ítása engedtessek meg neki. Nagy Vincze ezen...
kéresek kész eleget tenni, ha a már jelen...
kezett bérlelni óhajtokhoz még jelentkezni...
fognak. Azért is e helyen kéri mindazokat...
kik páros számra még bérlelni óhajtanak...
jelentkezni szíveskedjenek.

* A főiskola köréből. A „h i t t a n...
a z a k i ö n k e p z ő t á r s u l a t” tisztvis...
előnek választása szerdán elterjedt meg. Balogh...
Ferencz felügyelő tanár intézett a tagokhoz...
szorgalmas önképzésre serkentő beszédet. A...
tiszttakar következőleg alakult meg: Elnök: S...
z e n t g y ö r g y i Kálmán esküdtfel...
ügyelő és segédtanár, — alelnök s pénztárnok: P...
a p p Gusztáv 4 th., főjegyző: N a g y...
Gyula 3 th., aljegyző és titkár: D u l h á z y...
István 3 th., lapszerkesztők: P a p p Gusztáv...
4 th. és C s a p ó Péter 4 th., választ...
mányi tagok: K ö v e n d y Dénes esküdt...
felügyelő, — C s á k Aladár 4 th., T ó t h...
József 3 th., P ó t h József 2 th., C s á n k y...
Benjamin 1 th. — A „m a g y a r i r o d a l...
m i ö n k e p z ő t á r s u l a t” tegnap d. e...
alakult meg Géresi Kálmán felügyelő tanár...
jelenlétében. A tiszttakar névsora következők: Elnök...
Szabolcska Mihály végzett hallgató, főjegyző: M...
i n d s z e n t y i h r e 3 th., titk...
ár: T ó t h I s t v á n 3 th., lapszerkesztő...
C s a p ó Péter 4 th., — választmányi tag...
ok: Nagy Kálmán 4 th. és Boldi...
z s á r K á l m á n 7 o. t.

* Dohánytermelőknék. A kinstári és ki...
viteli dohánytermelők ez idei termésének elő...
irányzatára következő határidők tüzetnek ki...
u. m. A városhoz tartozó új földek és vekeri...
pusztán f. évi okt. hó 6—7 Pallag pusztán...
ekt. hó 8—9. Szepes, Ebes, Ondód pusztán...
10, 11, 12. Hegyes, Elep, Álom zug pusztán...
ugyan azon hó 13., 14., 15. napjai, felhivatnak...
az érdeket termelő feleak, miszerint a czélba...
vett, hivatalos eljárásnál, személyesen vagy...
megbízottjaik által jelen lenni annyival inkább...
el ne mulasztás, mert távollétük a pénzügy...
örégek eljárássába való megnyugvának és annak...
fogva tekintetni, hogy utólag teendő kifogása...
ikról lemondanak. Debreczen, 1886. szeptem...
ber 27. A mezőrendőrség.

* A Gazdag-féle ügyben a végtérge...
lást október 4-én okvetle. ül megtartják, még...
az este is, ha Tamar addig esetleg meg ta...
lána halni. Ha betegsége addig nem szűnik...
akkor a törvényszék kihalgatására egy bizott...
ságot fog a fogházba küldeni, vagy pedig...
Támart betegen is átszállitattja a Fortu...
naba. Városunkból többen mennek a tárgyalásra.

* Lövészet. 1886. szept. 26-án tartott...
lövészet eredménye alkával díjat nyertek:...
legjobb mélylövésessel báró Mansberg 1 drb 2...
irtos tallért, legtöbb körülövésessel Kovács Gyula...
1 frtos tallért.

* Nyil: köszönet A debreczeni iparosifjak...
önképző és betegsegélyző egylete által rendez...
ett dal estélyen következők felől fizetések...
törtentek: Huber József 1 frt Lőrincsek László...
1 frt Pájer József 80 kr Jóna Dániel 1 frt 10...
kr Horváth János 1 frt 10 kr Riesz Lajos 1...
frt 40 kr. Fogadják hálaa köszönetünket az...
egyket nevében. A rendező bizottság.

* Elhalasztott sajtóper. A Moskovits-Róth...
féle sajtóper tárgyalása bizonytalos időre el...
halasztatott, mivel vádított Moskovics illetőse...
gi helye ki nem puhatható.

* Ausztrál különlegességég. Harminez év...
tapasztalat bebizonyította, hogy egyedül Mol...
valódi Seiditz pora használható eredménnyel...
minden emésztési nehézségekből eredő gyomor...
fájdalmaknál és székrekedésnél. Dobozonként...
egy o. é. frtért kapható. Szétküldés naponta...
utánvétellel. A. Moll cs. kir. udv. szállító...
gyógyszerész által Bécben, Tuchlauben 9. A...
vidéken minden gyógyszerárban és fűszerke...
rekedésben, határozottan Moll készítménye...
ennek gyári jevényével és aláírásával ké...
rendő.

* Történelmi napt. r. H e t f ő, szept. 27...
1772. K i s f a l u d y S á n d o r s z...
l e t e s e.

* A pozsonyi színház megnyitása. Folytató...
lag Jókai Mór prologjának két leg-ikerüteub...
részletet közöljük itt. Egyik a b i r á l ó n a k...
szól:

Hol vagy b i r á l a t? Állj elő vitéz! S...
légy egyszer már bírálva magad is. Bizony...
szép hivatás ez a tied: A s z e l l e m n e k...
lenetnik d o k t o r a! Tapintani a muzsa...
átér: Felfedni a rejlt körtünetet. És preskri...
bálni irt vagy labdacsozt. Dömöcköbést...
vagy légváltoztatást. De te igen sokszor...
csak kuruzsolsz. Hízlelő szóval nagyra...
veleled. A hiszágnak kinövessit, Jó cimborá...
ból könnyen R o s c i u s t Csinálsz; kit nem...
szeretsz, porig áldozd Imádatot tárgyát,...
szép hőgyedet Rögözt libáiban dicsőit; V...
etelytársnőjét tiata-árba fojtod. Kedő műve...
sőt sokat követelsz, A végzetnek felh...
nyóv éreit, Nagyítóval nézed, ki hizeleg; Ki...
efejejt köszönteni, az ellen Talmát haszná...
lod fel mérő szalagnak. Ha megharagszol...
az igazgatóra, Szidod derű s borura unta...
lan, Leszöld az egész előadást, S a színhá...
zajtóbul széikergeted a publikumnak ol...
vasó felét. Ilyenformán a gyöngö Thaljának...
Tyukszem helyet levádod a fejét, Akkor te...
nem doktor, hanem bakó vagy! Hintd a fej...
redre a hamut te is! A d i r e k t o r n a k...
szóló jó tanágy hangzának: Ez mind, a hány...
van, szélső optimista: Arany hegyet, arany...
Kárpátokat Léer megának és mindenkinek, Ha...
Kanahán ígért földet volt, Úgy a színház...
igazi Kanahán, Fehér lapot ad ez mindenkinek;...
Hadd írja rá, a mit csak szíve óhajt; A megad...
ás, az aztán a f e h é r l a p! Mikor megjön...
az arca egy ragyog: Tele neki az ég mind...
hegedűvel. S nem gondol rá, hogy a sok hegedű...
Mind enni ker l azt miud gyantázni kell! —...
Az én i g a z g a t ó i d e a l o m Ott van...
ejjel-nappal a színpadon: Rendez, tanit!...
minden művésziak Talentumát fejleszt, gyako...
rolja; Bele mélyed a megszerzett darabba, Ki...
akozza annak előnyeit: Művészs csetepatékat...
elismit, S közhírré válni belpaasztt nem enged...
Kartyát, dakót soha kezébe nem vesz; Vádas...
zni nem jár, s nem les süit galambra. A primadonnáknak...
nem udvarol, S a kardalos nőket is tiszteli;...
Tud méltányos lenni, de szigorú is: S ügybu...
galomból p é l d á t á d, maga Kutajta a köz...
önség kénye-kedvét: A hol tüzés, ott üti a...
vasat; És néha a dobót is. Czélszerű Hirdetni, a...
mit látni érdemes, Reklámnak is van magas...
iskolája. És aztán a mi földolag minálunk: Az...
én igazgatói ideálo m Nem nyújtózik a pokro...
cúnál tovább;

* Elhalasztott sajtóper. A Moskovits-Róth...
féle sajtóper tárgyalása bizonytalos időre el...
halasztatott, mivel vádított Moskovics illetőse...
gi helye ki nem puhatható.

* Ausztrál különlegességég. Harminez év...
tapasztalat bebizonyította, hogy egyedül Mol...
valódi Seiditz pora használható eredménnyel...
minden emésztési nehézségekből eredő gyomor...
fájdalmaknál és székrekedésnél. Dobozonként...
egy o. é. frtért kapható. Szétküldés naponta...
utánvétellel. A. Moll cs. kir. udv. szállító...
gyógyszerész által Bécben, Tuchlauben 9. A...
vidéken minden gyógyszerárban és fűszerke...
rekedésben, határozottan Moll készítménye...
ennek gyári jevényével és aláírásával ké...
rendő.

* Történelmi napt. r. H e t f ő, szept. 27...
1772. K i s f a l u d y S á n d o r s z...
l e t e s e.

* A pozsonyi színház megnyitása. Folytató...
lag Jókai Mór prologjának két leg-ikerüteub...
részletet közöljük itt. Egyik a b i r á l ó n a k...
szól:

Hol vagy b i r á l a t? Állj elő vitéz! S...
légy egyszer már bírálva magad is. Bizony...
szép hivatás ez a tied: A s z e l l e m n e k...
lenetnik d o k t o r a! Tapintani a muzsa...
átér: Felfedni a rejlt körtünetet. És preskri...
bálni irt vagy labdacsozt. Dömöcköbést...
vagy légváltoztatást. De te igen sokszor...
csak kuruzsolsz. Hízlelő szóval nagyra...
veleled. A hiszágnak kinövessit, Jó cimborá...
ból könnyen R o s c i u s t Csinálsz; kit nem...
szeretsz, porig áldozd Imádatot tárgyát,...

* Történelmi napt. r. H e t f ő, szept. 27...
1772. K i s f a l u d y S á n d o r s z...
l e t e s e.

* A pozsonyi színház megnyitása. Folytató...
lag Jókai Mór prologjának két leg-ikerüteub...
részletet közöljük itt. Egyik a b i r á l ó n a k...
szól:

Hol vagy b i r á l a t? Állj elő vitéz! S...
légy egyszer már bírálva magad is. Bizony...
szép hivatás ez a tied: A s z e l l e m n e k...
lenetnik d o k t o r a! Tapintani a muzsa...
átér: Felfedni a rejlt körtünetet. És preskri...
bálni irt vagy labdacsozt. Dömöcköbést...
vagy légváltoztatást. De te igen sokszor...
csak kuruzsolsz. Hízlelő szóval nagyra...
veleled. A hiszágnak kinövessit, Jó cimborá...
ból könnyen R o s c i u s t Csinálsz; kit nem...
szeretsz, porig áldozd Imádatot tárgyát,...

* Történelmi napt. r. H e t f ő, szept. 27...
1772. K i s f a l u d y S á n d o r s z...
l e t e s e.

* A pozsonyi színház megnyitása. Folytató...
lag Jókai Mór prologjának két leg-ikerüteub...
részletet közöljük itt. Egyik a b i r á l ó n a k...
szól:

Hol vagy b i r á l a t? Állj elő vitéz! S...
légy egyszer már bírálva magad is. Bizony...
szép hivatás ez a tied: A s z e l l e m n e k...
lenetnik d o k t o r a! Tapintani a muzsa...
átér: Felfedni a rejlt körtünetet. És preskri...
bálni irt vagy labdacsozt. Dömöcköbést...
vagy légváltoztatást. De te igen sokszor...
csak kuruzsolsz. Hízlelő szóval nagyra...
veleled. A hiszágnak kinövessit, Jó cimborá...
ból könnyen R o s c i u s t Csinálsz; kit nem...
szeretsz, porig áldozd Imádatot tárgyát,...

Bőségek számít inséges napokra: S...
inkább az éhkoppot nyeli maga, Hogy tagjait...
ne hagyja kuncsorogni. De hát az ily igazgatói...
eszmény, Valljuk meg, hogy n gyon ritka madár...
A rendes képét többször ott talaljuk A varrott...
hímzeteknek a viszázáján.

— A „Budapesti Hírlap” az új negyed...
évben, mely most kezdődik, érdekes regény...
közleményekkel fog szolgálni olvasóinknak...
Először is megszerezte kiadási jogát Ohnet...
György a nagyhírű francia regényíró „Akarat”...
című legújabb regényének, mely egyszerre...
fog megjelenni Párisban, egy heti lapban, s...
Budapesten magyarul, a „Budapesti Hírlap”...
ban. Ohnet György regényei, a „Vasgyártó”,...
„Lise Fleuron” stb. Magyarországon is közke...
zen forognak, s ő nálunk mostanság a leg...
népszerűbb francia író, s méltán. — A másik...
meglepetés Rákosi Viktor (Sipuluz) egy köte...
tes humorisztikus regénye lesz, mely nagy...
haladást mutat első regényéhez képest, noha...
ennek hatása alatt írta már egy igen kiváló...
kritikus, hogy „Rákosi Viktor nemsokára oly...
humorisztikus regényeket fog írni, melyek...
után csak úgy tőri magát az olvasó közönség”

A „Budapesti Hírlap” évről évre garap...
szik erőben, nyer frissességben, másképp szö...
lvéről-évrre elterjedtebb és kedveltebb lesz...
A főváros ügyei mellett kiváló szentel a vidék...
eseményeinek, s nincs az a város az orszá...
gban, hol avatott tollu levelezője ne volna...
figyelemmel kíséri a társadalmi és politikai...
mozgalmakat. Legfőbb erje azonban pártat...
lanságában van, s abban a jótékony áldásos...
befolyásban, mely a társadalmat átölelő nagy...
nemzeti mozgalomban neki vezérserepet...
biztosít, s a küzködő magyarságnak valóságos...
központi szervévé teszi. A lap vesérmbe...
rei: Rákosi Jenő, Csukási József és Kaas...
Ivor báró garanciát nyújtanak arra hogy a...
lap valamint eddig, úgy ezután is megőrizi...
politikai és társadalmi függetlenségét, s ezzel...
igazságosságát. — Előfizetési ára félrele 3...
frt negyedévre 3 frt 50 kr. egy hóra 1 frt 50...
kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV...
kalap utca 16.

Számrejtvény. — Közli: Gróf x. y. — 1, 2, 3. Légy vig, mint ez a patakban. 2, 3, 4, 5. Légy piros, mint ez, ha fan van. 4, 5. Ennek k e t t e s e t é t tiszteljed. 6, 4, 2. Szíved ezzel fölemeljed. 7, 8, 4, 2. A h o l o egyik sajtásága. 4, 8, 7. Mértföldet fut be lába. 1—8. Tenyerüket összeverik. Kik őt hallják és megérik. (Megfejtők nevelik közöljük s köntülk érdekes olvasmányt sorolunk ki.)

Utolsó számrejtvényünk helyes megfej...
tését („DÉLIBAB”) beküldötték: B M (Bu...
dapest), Fehér Ottó, Raics Karolin, Vaisz...
Ignác, Becke Imre, N. N., Margit, Kádás...
Imre (szinész), K. Micaik, Takács A., Br...
Ditfurtne (Pozsony), Városi számvévo hivatal...
(nyertes), Várkonyiné (T. Eszlár), Beke Albert.

Apró csepp. Dal az ós-nyagrol. A B e r l i n b e n...
ülésező orvosok és természetvizsgálók egy...
vers-fűzer meglepetésében is részesültek, a...
melynek érdekes darabja B l u m e n t h a l...
Oscar egy k. vesessékje), a mely böhöságot...
szerzője „Da Lied vom Urstoff” czim alatt...
és ösmeretes „Nur die Natur”-keringő dala...
mára írta. Magyar fordításban így hangzanék:

C-ak, Ós anyag! Ebből lett Az élet! Szorangutang Az ós-apánk, Kit Isten így élénk tett! A tengerben egy meszes gomba, Az ós-iszaphól ennyi van ma. S ha végre Häekel nem leli meg, Tőlünk maiglan is ott libeg, Fajra faj jött most sebesen S ma végre itt az emberi nem! S ez benned bölcsen leirva van! Oh! fáj-keletkezestan!

A szerelem megfordított hideglelés, először...
forró, azután hide. Kisf. K.

Jambor óhajítás — Ón tehát tíz évi börtövre van elítélve; megértett? — Igou is, elnök ur; adjon az Isten ön...
nek ezeraanyit.

Mily nagy Európa? Földrésznök egyszer...
re 138.000 négyzög kilométerrel növekedett...
E nagy újságot Streblitsky orosz veszárkai...
tábornoknak köszönhetjük, ki nemrég megje...
lent „La superficie de l’Europe” czimű műve...
ben Európa összes kiterjedést a legpontosabb...
számítások alapján 10.001.486 négyzög kilo...
méterre teszi, miből a kontinensre 9.346.023...
a szigetekre 664.463 négyzög klmr. esik. Stel...
bitsky számítása szerint Skandináviának, Fran...
cziországnak és Magyarországnak területét...
kevesebbre vették, ellenben Olasz-, Angol-,...
Spanyolországot, valamint Portugáliát; tub...
csülték. Németország nagyságát 540.770; négy...
zög km.-re teszi, holott az 1882-ki statisztik...
ai évkönyv csak 540.521 négyzög km.-t tűn...
tet föl. Érdekesnek tartjuk még felemlíteni...
hogy Európa 3 legkisebb állama a tábornok...
szerint a következők területtel bír: Lichtenstei...
n 158, 159, San-Marino 85 és Andorra 21...
négyzög kilométer.

Feloldás szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

